

ת"פ 26080/08/15 - מדינת ישראל- המשרד לאיכות הסביבה נגד אלון - סופר חברה לבניין ופיתוח בע"מ, הרצל לוי

בית משפט השלום בקריית גת

19 ספטמבר 2019

ת"פ 26080-08-15 המשרד לאיכות הסביבה/רשות הגנים ה' אלון - סופר חברה לבנין ופיתוח
בע"מ ואח'

בפני כב' השופט משה הולצמן

המאשימה

מדינת ישראל- המשרד לאיכות הסביבה
ע"י ב"כ עוה"ד יפתח לנדאו ואח'

נגד

הנאשמים

1. אלון - סופר חברה לבניין ופיתוח בע"מ
ע"י ב"כ עוה"ד רפאל קיויתי
2. הרצל לוי (ניתן גזר דין)

גזר דין

1. הנאשמת 1 (להלן: "**הנאשמת**") הורשעה על פי הודאתה בעבירות שפורטו בעניינה בכתב האישום המתוקן, של לכלוך ברשות הרבים לפי סעיפים 2 ו-13(ג)(א)(1א) לחוק שמירת הניקיון, התשמ"ד-1984 (להלן: "**חוק שמירת הניקיון**"), ושל פינוי פסולת לאתר שאינו מורשה לפי סעיפים 7(ד) ו-13(ב)(4א) לחוק שמירת הניקיון.

2. בכתב האישום המתוקן נטען שהנאשמת ביצעה עבודות פיתוח עבור עיריית נתיבות בבית הספר שבעיר (להלן: "**האתר**"); הנאשם 2, הרצל לוי (להלן: "**הנאשם**") שימש כמנהל עבודה אצל הנאשמת במועד הרלבנטי; מר דביר יצחקי (להלן: "**יצחקי**") הינו קבלן בניין ובעל חברה העוסקת בעבודות עפר; מר עומר אלסייד (להלן: "**אלסייד**") הינו בעל עסק לביצוע עבודות עפר; יצחקי ביצע עבור הנאשמת עבודות באתר; אלסייד ביצע עבודות עבור יצחקי בתקופה הרלבנטית; במועד שאינו ידוע למאשימה במדויק, עובר ליום 8.8.2012, הנאשם ביקש מיצחקי להוציא פסולת מהאתר ולהעבירה לאזור סמוך, מעבר לכביש התוחם את האתר (לפי נקודות הציון שפורטו בכתב האישום), הנמצא ברשות הרבים (להלן: "**אזור הפריקה**"); הנאשם הודיע ליצחקי שניתן אישור של מהנדס העיר נתיבות להעברת הפסולת לאזור הפריקה; חרף מצגו של יצחקי האישור הנטען לא ניתן; בהמשך למצג של הנאשם, או של יצחקי, אלסייד העמיס את הפסולת על המשאית והעביר אותה לאזור הפריקה מספר פעמים, בימים 6.8.2011 - 8.8.2012; פסולת הבניין כללה אריחי קרמיקה, בלוקים, חלקי פלסטיק, ניילון ועפר.

3. הנאשם, הרצל, הורשע לפי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון, בעבירות של הפרת אחריות של נושא משרה בשל השלכת פסולת לרבות פסולת בניין ולכלוך ברשות הרבים, ופינוי פסולת לאתר שאינו מורשה, לפי סעיף 15(א) לחוק שמירת הניקיון, ונגזרו עליו קנס בסך של 10,000 ₪, והתחייבות בסך של 20,000 ₪ להימנע מביצוע העבירות שבהן הורשע בהליך זה למשך 3 שנים.

4. ב"כ הצדדים הודיעו על הסכמתם להגשת מלוא תיק החקירה כחלק מחומר הראיות ללא הגשת

המסמכים באמצעות עורכיהם, וללא חקירת עדים, וטענו לעניין העונש.

5. ב"כ המאשימה טען, בעיקרי הדברים, שיש להעמיד את הקנס בעניינה של הנאשמת על סך של 40,000 ₪, והתחייבות למניעת עבירות דומות על סך של 80,000 ₪, בשים לב לנסיבות העניין ומגמת ההחמרה בעונש בפסיקת בתי המשפט בשנים האחרונות.

עם זאת, ב"כ המאשימה ציין נסיבות לקולה "אשר מצדיקות סכום פיצוי נמוך יותר, כדלקמן: הנאשמת הינה נעדרת עבר פלילי, על פי הצהרתה, באופן חריג למדיי הרווח הכלכלי שהנאשמת הרוויחה היה מזערי אם היה קיים בכלל. הפסולת אשר הושלכה פונתה באופן מיידי ללא שיהוי ובכך הוקטן הנזק לסביבה באופן משמעותי. בעליה ומנהלה של הנאשמת 1, אדם כבן 84, אשר אינו בקו הבריאות. ונראה כי מצבו הכלכלי בכי רע. מדובר בעבירות שבוצעו בשנת 2012" (עמודים 14-15).

6. ב"כ הנאשמת טען, בעיקרי הדברים, שהנאשמת שכרה את יצחקי לצורך ביצוע עבודות העפר בחצר בית הספר ויצחקי שכר את אלסייד; לא הוגש כתב אישום כנגד יצחקי ואלסייד למרות מעורבותם בפניו הפסולת ופריקתה באזור הפריקה, למרות שיצחקי ואלסייד הינם בעלי עבר פלילי, ולאליסייד לא היה רישיון עסק; הנאשם הורה ליצחקי ולאליסייד להעביר את הפסולת לאזור הפריקה, בהתאם להנחיות מהנדס העיר (עמוד 16, שורות 1-2). הנחית מהנדס העיר הייתה להעביר עודפי עפר ולא פסולת לאזור הפריקה; בפועל הועבר עפר לאזור הפריקה ולא פסולת; מהנדס העיר לא זומן למתן עדות; יום למחרת פריקת הפסולת היא פונתה לאתר "דודואים", וזאת במימונה של העירייה; לנאשמת עומדת הגנה מן הצדק; הבעלים של החברה היו בגיל 83 שנים, מצבו הרפואי אינו שפיר; החברה כמעט ואינה פעילה.

7. בשים לב לקביעות שנעשו בהלכה הפסוקה באשר לחשיבות השמירה על איכות הסביבה, ובכלל זה לגבי השלכת פסולת באופן בלתי מבוקר ובניגוד לדין, יש לקבוע כי מידת הפגיעה שנגרמה על ידי הנאשמת באינטרס הציבורי המוגן הינה בשיעור ניכר.

8. מסקירת הפסיקה רלבנטית לגבי מדיניות הענישה עולה התמונה הבאה -

בעניין שנדון ב-עפ"ג (מחוזי ת"א) 13950-01-11 בע"פ 17138-01-11 כהן נ' מדינת ישראל-המשרד להגנת הטבע (30.03.2011), הנאשמים/המערערים, החברה והנאשם 2, הורשעו בשני כתבי אישום בגין שלושה אירועים של השלכת פסולת ברשות הרבים, וניהול עסק ללא רישיון, ונגזרו העונשים הבאים- על החברה- קנס בסך של 150,000 ₪, התחייבות בסך של 300,000 ₪ להימנע מביצוע עבירות מסוג אלה שהורשעה בהן; הנאשם 2- קנס בסך של 150,000 ₪, או 15 חודשי מאסר תמורתו; מאסר על תנאי של 3 חודשים, שיופעל אם יעבור אחת העבירות שהורשע בהן, והתחייבות כספית על סך 400,000 ₪ להימנע מביצוע עבירות על-פי חוק שמירת ניקיון או הקשורות לאיסור לכלוך והשלכת פסולת. ערכאת הערעור הותירה על כנם את העונשים שנפסקו תוך שצוין כי לחובתו של הנאשם נזקפו חמישה עשר הרשעות קודמות, ובכלל זה בגין עבירות של שמירת הניקיון ולמרות זאת הוא שב וביצע עבירות אלה, ובנסיבות העניין, בהעדר הרתעה של ממש, היה מקום להטיל עליו קנס משמעותי נוכח הטלת עונש של מאסר על תנאי ולא מאסר בפועל.

בעניין שנדון ב-ע"פ (מחוזי חיפה) 53133-07-11 עאסי שעבאן נ' מדינת ישראל משטרת ישראל (12.1.2012), נדחה ערעורו של הנאשם, שהורשע בשל השלכת פסולת מספר פעמים במועד מסוים, מטרד לציבור והפעלת עסק ללא רישיון, ונגזרו עליו קנס בסך של 80,000 ₪, או 4 חודשי מאסר תמורתו, 4 חודשי שלילת רישיון נהיגה על תנאי למשך שנתיים ממועד מתן גזר הדין, והתנאי הוא שלא יעבור בתקופה זו עבירה לפי חוק שמירת

הניקיון, והתחייבות בסך של 100,000 ₪ למשך 3 שנים להימנע מביצוע עבירות לפי חוק שמירת הניקיון בקשר לרכב.

בענין שנדון ב-ת"פ (שלום פ"ת) 14657-06-09 מדינת ישראל נ' אל סיד (7.10.2014), הנאשם הורשע בשפיכת פסולת ממשאית שבבעלותו במועד מסוים ובניהול עסק ללא רישיון. לנאשם לא היה עבר פלילי לפני ואחרי ביצוע העבירה. על הנאשם נגזרו 3 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים שלא יעבור את העבירות בהן הורשע. 6 חודשי פסילת רישיון נהיגה על תנאי שלא יעבור במשך 3 שנים את העבירה בניגוד לחוק שמירת הניקיון שבה הורשע. קנס בסך של 75 אלף ₪ או 7 חודשי מאסר תמורתו, והתחייבות בסך של 75 אלף ₪ להימנע במשך 3 שנים מביצוע עבירות בהן הורשע.

בענין שנדון ב-ת"פ (שלום כ"ס) 27655-11-09 מדינת ישראל נגד תקלה, הנאשם הורשע בהשלכת פסולת ברשות הרבים, ונגזרו עליו קנס בסך 50,000 ₪, או שנה וחצי מאסר תמורתו אם הקנס לא ישולם, פסילה מותנית למשך 3 חודשים של רישיון הנהיגה והתנאי הוא שבמשך 3 שנים מהיום לא יעבור הנאשם את העבירה בה הורשע, והתחייבות בסך 50,000 ₪ לפיה יימנע מלעבור את העבירה בה הורשע במשך 3 שנים.

ערעורים שהוגשו לבית המשפט המחוזי (ע"פ 38316-10-13 תקלה נ' מדינת ישראל; 8.5.2014), ולבית המשפט העליון (רע"פ 3780/14 תקלה נגד מדינת ישראל; 29.5.2014), נדחו.

בענין שנדון ב-עפ"ג (מחוזי חיפה) 41577-08-14 מדינת ישראל נ' מוחמד מנאע (13.11.2014), הנאשמים (חברה בע"מ, בעל השליטה והמנהל בחברה, ועובד שכיר), הורשעו על פי הודאתם בעבירות לפי חוק שמירת הניקיון, התשמ"ד-1984, חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968, וחוק אוויר נקי, התשס"ח-2008, בשל השלכת פסולת ברשות הרבים במועד מסוים, והצתת הפסולת ושריפתה במועד אחר. בית המשפט המחוזי ראה לנכון לקבל את ערעור המדינה ולהחמיר בסכומי הקנסות שהושגו על הנאשמים, וקבע שהיה מקום להעמיד את הרף התחתון של הקנסות לחברה ולבעל השליטה על סך של 40,000 ₪ ו- 25,000 ₪, בהתאמה. לאור מצבם הכלכלי הנתען של הנאשמים, העדר עבר פלילי ולאור העובדה שהודו בעבירות, נגזרו על החברה קנס בסך של 50,000 ₪ (בתשלומים), ועל בעל השליטה קנס בסך של 30,000 ₪ (בתשלומים), או שישה חודשי מאסר תמורתו (התחייבויות כספיות בגובה הקנסות נותרו ללא שינוי).

עוד צוין-

"במקרים בהם פוגעים מבצעי עבירה מטעמים כלכליים בלבד באיכות הסביבה, וכפועל יוצא מכך מסכנים את שלום ובריאות הציבור, יש לגזור קנסות גבוהים אף יותר מאלו שפורטו לעיל. ענישה כלכלית מכאיבה הופכת את העבירה לבלתי כדאית מבחינה כלכלית, ובדרך זו מפחיתה את התמריץ לביצועה".

בענין שנדון ב-ת"פ (שלום נצרת) 23724-10-09 מדינת ישראל נ' סלים ביאטרה (5.1.2011), הנאשמים הורשעו עפ"י הודאתם, במסגרת הסדר טעון, בעבירות של איסור לכלוך והשלכת פסולת ומטרד לציבור. הנאשם 1 הורשע גם בעבירה של ניהול עסק ללא רישיון, וזאת בשל שתי השלכות פסולת ברשות הרבים. על הנאשם 1 נגזרו מאסר על תנאי של 6 חודשים, שלא יעבור במשך 3 שנים עבירה של השלכת פסולת ברשות הרבים, קנס בסך 80,000 ₪ (בתשלומים) או 6 חודשי מאסר תמורתו, והתחייבות בסך 50,000 ₪ להימנע במשך שלוש שנים מהיום מעבירה של השלכת פסולת ברשות הרבים. על הנאשם 2 שעבד כנהג בעסקו של הנאשם 1, נגזרו

מאסר על תנאי של 4 חודשים, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור במשך 3 שנים מהיום עבירה של השלכת פסולת ברשות הרבים. קנס בסך 35,000 ₪ או 4 חודשי מאסר תמורתו. הקנס ישולם מתוך הפקדות בסכום זה במסגרת תיק ב"ש 1705/09 (מחוזי נצרת) וה"ת 17755-05-09 (שלום נצרת), והתחייבות בסך 25,000 ₪ להימנע במשך שלוש שנים מהיום מעבירה של השלכת פסולת ברשות הרבים.

בעניין שנדון ב-ע"פ (מחוזי ב"ש) 9068-09-15 מ.ס. פינוי אשפה בע"מ נ' המשרד לאיכות הסביבה/שלומציון (24.12.2015), נגזרו על הנאשמים, שהורשעו בהשלכת פסולת, קנסות בסך של 65,000 ₪ (על החברה) ובסך של 45,000 ₪ (על נאשם נוסף), ונקבע-

"מתחם העונש ההולם לעבירה יחידה הוא בעשרות אלפי שקלים. בעניין זה אפנה, למשל, לעפ"ג (חיפה) 41577-08-14, מדינת ישראל נ' מנאעה ואח', פסק דין מיום 13.11.2014; ע"פ (מרכז) 8316-10-13, תקלה נ' מדינת ישראל, פסק דין מיום 08.05.2014, זהו פסק דין אליו גם הפנה בא-כוח המשיבה, שם נגזרו קנסות בסכומים של 75,000 ₪ ו-50,000 ₪ וכן נפסל רישיון נהיגה בפועל ועל תנאי; ת"פ (שלום נצרת) 23724-10-09, גם שם היה מדובר בעבירה אחת והושתו קנסות של 80,000 ₪ ו-35,000 ₪. סיכומי של דבר, מתחם הענישה ההולם אשר נקבע על ידי בית המשפט, בדין נקבע".

9. מהמקובץ לעיל עולה כי סכומי הקנס שהוטלו בפסיקות של בית המשפט, נעו בין 12,500 ש"ח ל-75,000 ₪, בשל השלכה אחת של פסולת ברשות הרבים, בשים לב לכלל נסיבות המקרה הנדון, ויש לשים לב לקביעתו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע כי מתחם העונש ההולם בגין השלכת פסולת יחידה עומד על עשרות אלפי שקלים.

10. מתחם העונש ההולם ייקבע לפי נסיבות ביצוע העבירה, כאשר רשימת הנסיבות המנויות בסעיפים 40ט לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**") אינה בבחינת רשימה סגורה.

11. בעניינו, הרצל (הנאשם), נציגה של הנאשמת בפרויקט, טען בחקירתו שמהנדס העיר, יולי, נתן אישור לפנות עודפי עפר בלבד, ללא פסולת, לכביש סמוך שלא היה בשימוש, לתקופה מוגבלת עד לפינוי לאתר הטמנה מורשה. להרצל התחוויר לאחר תחילת עבודות העפר בבית הספר שהמדובר בעודפי עפר ופסולת, ולטענתו קיבל אישור ממהנדס העיר לבצע את הפינוי לכביש הסמוך, ובהמשך, לאחר שלא נותר מקום על הכביש, הרצל הודיע ליצחקי לבצע את הפינוי לאזור הפריקה, מעבר לכביש. הרצל הטעים בחקירתו כי "**מהנדס העיר אמר לי לשים את עודפי העפר בלבד על הכביש ולא איפה ששמנו ...**", והשימוש באזור הפריקה בניגוד להיתר שקיבל, לפי הטענה, ממהנדס העיר, נעשה בשל לחץ הזמן שבו היו נתונים לסיום הפרויקט; אזור הפריקה היה "**... שטח פתוח לא שייך לאף אחד**" (חקירתו 20.8.2012). הרצל מסר, בחקירה נוספת, שאישורו של מהנדס העיר ניתן לצורך פינוי עודפי עפר בלבד, ללא פסולת בניין, מחצר בית הספר לאזור הפריקה, וזאת למשך מספר ימים עד לפינויים (השלמת חקירתו מיום 30.10.2013).

משה סופר, בעל השליטה ומנהל הנאשמת, טען בחקירתו שמהנדס העיר אישר לפנות את עודפי העפר לשימוש עתידי בגבול המגרש, "**... ולגבי פסולת הבניין ברור שאני מפנה אותה לאתר מורשה בדודאים**" (חקירתו, 20.8.2012, עמוד 2, שורות 16-19). משה סופר טען שהנחה את יצחקי לפנות את עודפי העפר לגבול המגרש, ולא שוחח עמו לגבי פינוי פסולת הבניין "**לא דיברנו על זה. זה ברור שצריך לפנות לאתר דודאים**

אין מקום אחר זה אתר מורשה (עמוד 3, שורות 2-7); משה סופר הנחה את יצחקי, ביום 12.8.2012, לפנות את כל הפסולת שנערמה מעבר לכביש, לרבות זו שלא נערמה על ידי הנאשמת, שאותה העריך כמאתיים ועשרים טון לאתר דודאים (עמוד 4, שורות 14-17).

עמר אלסייד טען בחקירתו שפינה את הפסולת לאזור הפריקה לפי הנחיתו של דביר יצחקי, ולדבריו יצחקי טען לפניו שניתן אישור לכך.

מהתמונות שצולמו ביום 8.8.2012 על ידי המפקח ראובן בן סימון עולה בבירור שהמשאית פרקה עפר שהיה מעורב עם פסולת.

הוצג בפניי מכתב של מהנדס העיר, מיום 8.8.2012, לפיו **"... ניתנה הנחייה, לשמר את עודפי העפר לשימוש עתידי, בפרויקט של הרשות המקומית, בגבול המגרש הנ"ל, ובלי להוציאו מגבול העיר"**. עוד צוין שמכיוון שנמצא שהעפר אינו נקי מפסולת יש לפנותה לאתר מורשה לפניו פסולת, **"אין ולא הייתה בהנחיית בעניין שימוש בעודפי העפר כדי להתיר ביצוע עבודות בניגוד להוראות החוזה"**.

יוצא אפוא שניתן לנאשמת אישור ממהנדס העיר לפנות את עודפי העפר, מהעבודות שיבוצעו במתחם בית הספר, לאזור הפריקה, אך הכוונה הייתה לעודפי עפר בלבד. לנציג הנאשמת, הרצל, התחוויר לאחר תחילת ביצוע העבודות שהמדובר בפסולת, והוא הורה ליצחקי לערום אותה בכביש הסמוך, ובהמשך באזור הפריקה, למרות שידע כי האישור בעניין זה הוגבל לעודפי עפר בלבד. משה סופר, בעל השליטה אצל הנאשמת הנחה את הרצל לפנות את עודפי העפר בהתאם להנחיות המהנדס, ולדבריו לא התייחס במפורש לפניו הפסולת, מכיוון שלסברתו היה ברור מאליו שיש לפנותה לאתר הטמנה מורשה. התרשמותי הינה שמשה סופר לא פיקח על הנעשה בפרויקט בתקופה הרלבנטית, והדעת נותנת ששם מבטחו בהרצל.

בנסיבות אלה, סבורני שפריקת הפסולת לא הייתה בבחינת מקרה חד פעמי, ואין המדובר בחוסר תשומת לב לגבי תחולת המטען, וניתן לייחס לנאשמת, שפעלה באמצעות נציגה הרצל, ידיעה מוקדמת ותכנון בעניין זה.

הנזק שנגרם מביצוע העבירה הינו השלכת פסולת ברשות הרבים ופגיעה באיכות הסביבה, על החומרה הטמונה בכך, ועם זאת יש לתת את המשקל הראוי לכך שהנאשמת פעלה לפנות את כל העפר והפסולת מאזור הפריקה למטמנה מאושרת בסמוך לאחר תחילת החקירה על ידי נציגי המאשימה (דו"ח מאתר "דודאים" מיום 12.8.2012).

ב"כ הנאשמת הפנה לדו"ח סקר של הקרקע שנערך בינואר 2003 בשטח בית הספר (נ/1), שבו צוין שלא נמצאה פסולת בקרקע, אך סבורני שאין בממצאי הדו"ח כדי לסייע לנאשמת. בדו"ח צוין שקידוחי הניסיון שנערכו **"... מהווים מדגם מזערי מנפח הקרקע במגרש, לכן יתכנו שינויים בסוג הקרקע שתמצא בחפירות"**. לא מצאתי שנציגי הנאשמת, הרצל או משה סופר (בעל השליטה בנאשמת) ציינו בחקירתם שידעו על הדו"ח או נסמכו עליו. מחקירתו של הרצל עולה בבירור שהנחה את יצחקי לפנות את הפסולת לאתר הפריקה, מה גם שמהתמונות עולה בבירור שהעפר מעורב בפסולת.

הנאשמת לא הפיקה רווח כלכלי של ממש (אם בכלל) כתוצאה מביצוע העבירה.

נראה שאין מחלוקת שבעל השליטה בנאשמת הינו בגיל 83, מצבו הרפואי אינו שפיר (נטען שהוא סובל ממחלת הפרקינסון ותחלואים נוספים), ומצבו הכלכלי הינו בכי רע.

12. בנסיבות העניין ראיתי לנכון להעמיד את מתחם העונש ההולם בעניינה של הנאשמת בין

12,500 ₪ לבין 50,000 ₪, והתחייבות על כפל סכום הקנס.

13. באשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה (סעיף 40יא לחוק העונשין), יש לשים לב לטענה שהנאשמת כמעט ואינה פעילה, לגילו המתקדם ולמצבו הרפואי והכלכלי הירוד של בעל השליטה, והדעת נותנת שהקנס שיושת עליה ישולם מקופתו המדולדלת.

יש לשים לב לפרק הזמן שחלף ממועד ביצוע העבירה בשנת 2012.

לא הועלו טענות לגבי עבר פלילי של הנאשמת.

14. לאחר שהבאתי בחשבון את מכלול הנסיבות, המחמירות והמקלות, ובכלל זה את מצבו של בעל השליטה בנאשמת, מצאתי לנכון להעמיד את הקנס באופן חריג על הרף הנמוך, ולגזור את העונשים הבאים-

א. הנאשמת תשלם קנס בסך של 18,000 ₪, ב- 18 תשלומים חודשיים שווים ורצופים. מועד פירעונו של התשלום הראשון הינו עד ליום 20.10.2019 ועד לכל ה- 20 לחודש עד לפירעון מלוא סכום הקנס.

הקנס ישולם באמצעות שוברים שתמציא המאשימה, באמצעות בא כוחה, לקרן לשמירה על הניקיון.

ב. הנאשמת תחתום על התחייבות כספית בסך של 36,000 ₪ על מנת להימנע מביצוע עבירות שבהן הורשעה בהליך זה, למשך 3 שנים ממועד מתן גזר הדין, וזאת בתוך 7 ימים ממועד המצאתו לבא כוחה.

המזכירות מתבקשת להודיע ככל שהנאשמת לא תחתום על ההתחייבות.

15. מצאתי לנכון להביע בפני הצדדים את התנצלותי על ההמתנה לגזר הדין.

16. המזכירות מתבקשת להמציא את גזר הדין לצדדים, וזאת בהמשך לבקשתם.

17. זכות ערעור כדין.

18. המזכירות תסגור את התיק ברישומיה.

ניתנה היום, י"ט אלול תשע"ט, 19 ספטמבר 2019, בהעדר הצדדים.